

Hoofdstuk 5. Landschap, cultuur, onderwijs

Met twee Nationale Parken, beschermde dorpsgezichten en tal van rijks-, provinciale en gemeentelijke monumenten beschikt gemeente Westerveld over een gevarieerd erfgoed van onschatbare waarde. Behoud, beheer en ontwikkeling van dit erfgoed is van belang. Voor behoud van het eigen gezicht en om te delen met bezoekers aan onze gemeente.

Landschap

De grote rijkdom van Westerveld is het landschap. Van de 20 Nationale Parken in Nederland bevinden zich twee op het grondgebied van Westerveld: het Drents-Friese Wold en het Dwingelderveld. Maar belangrijker is dat deze beide gebieden, en ook het Holtingerveld, zijn aangewezen als Natura2000-gebieden, die worden beschermd door de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Deze Natura2000-gebieden maken deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Voor elk van de gebieden is een beheerplan vastgesteld.

Naast deze grote landschappen kent de Gemeente een aantal middelgrote natuurgebieden (zoals de Doldersumse hei, het Leggelderveld en het Wittelerveld).

En tenslotte zijn er zeer vele landschapselementen: essen, beekdalén, houtwallen, schapendriften, brinken, kerkepaden, etc., die deel uitmaken van de schoonheid van deze gemeente.

Naast de intrinsieke waarde van het natuurlandschap, is het ook essentieel voor de aantrekkingskracht van de Gemeente als vestigingsplaats en als toeristische trekpleister.

Programmapunten

- Westerveld is zich ten volle bewust van haar medeverantwoordelijkheid voor het bewaren en beheren van natuur en landschap.
- Die verantwoordelijkheid staat voorop bij alle beslissingen in het kader van ruimtelijke ordening en milieubeleid.
- De Gemeente bevordert en beschermt de rijkdom en variatie van onze natuurlijke, inheemse planten- en dierenwereld.
- Bij bestemming en inrichting geldt een integrale benadering, waarbij de historische structuren behouden blijven.
- De Gemeente gaat de verrommeling van het landschap tegen; zichtlijnen worden zo veel mogelijk vrijgehouden van bebouwing; voor nieuwe gebouwen in het buitengebied geldt dat de landschappelijke inpassing voorop staat.
- Er is bijzondere zorg voor de instandhouding van essen en beekdalén.

Dorpsgezichten en monumenten

Westerveld kent acht door het Rijk vastgestelde beschermde dorpsgezichten. Daarnaast zijn er rond de 180 rijksmonumenten, en is er een groot aantal provinciale en gemeentelijke monumenten. Die laatste groep is samengesteld op basis van vrijwillige deelname.

De meest in het oog springende, samenhangende groep monumenten, is die van de Maatschappij van Weldadigheid in Frederiksoord en Wilhelminaoord. Samen met de Gemeente Noordenveld is voor dit geheel de status van Werelderfgoed aan gevraagd, waarover in 2018 wordt besloten.

Tenslotte kent de Gemeente een viertal archeologische rijksmonumenten, en een groot aantal terreinen van archeologische waarde.

Ook hiervoor geldt dat naast de intrinsieke waarde de (toeristische) aantrekkingskracht van de Gemeente door deze dorpsgezichten en monumenten sterk wordt bevorderd.

Programmapunten

- De Gemeente neemt ook haar verantwoordelijkheid bij de bescherming van dorpsgezichten, monumenten en plekken met archeologische waarde.
- Ook in dit verband wordt verrommeling van de omgeving zoveel mogelijk tegen gegaan. Overbodige objecten en borden worden verwijderd, zodat een rustiger beeld ontstaat.
- De Gemeente werkt nauw samen met de Maatschappij voor Weldadigheid om de plaatsing op de UNESCO Werelderfgoedlijst tot een succes te maken.
- Het beleid rondom de gemeentelijke monumenten en daarbij ook het vrijwillige karakter van de regeling wordt met de Raad geëvalueerd.
- Het archeologisch erfgoed wordt versterkt door investering in het Oermuseum Diever en het Oerlandschap in Havelte, en in de synergie tussen beide.
- Meer promotie van toeristische trekpleisters als natuur en cultureel erfgoed

Kunst en cultuur

In de Gemeente Westerveld woont en werkt een groot aantal kunstenaars. Denk maar aan alle galerieën, open ateliers, pop-up galerieën en de jaarlijkse keramiekmarkt in Dwingeloo. Verder is er een ruime keuze uit kleine musea, het Shakespearetheater in Diever, dansgroepen en theater- en toneelgezelschappen. Voor wie van muziek houdt zijn er diverse zangkoren, muziekverenigingen en is er een behoorlijk aanbod van kleinschalige, klassieke en populaire concerten om uit te kiezen.

Het is evident dat een ruim aanbod van Kunst & Cultuur belangrijk is voor de samenleving. Er is een onmiskenbaar verband tussen een omvattend cultuur-, kunst- en cursusaanbod en het vestigingsklimaat van de Gemeente. Door de toeristische aantrekkingskracht ontstaat er economische vitaliteit. En daar kan de kunst- en cultuursector weer van profiteren!

In Westerveld is een groot aantal amateurkunstorganisaties actief waaronder vele koren, muziek-, dans- en toneelverenigingen. Met name in de kleine kernen dragen zij sterk bij aan de leefbaarheid en bieden zij, naast de gezellige sfeer van het verenigingsleven, voor velen ook een eerste kennismaking met amateurkunst.

Programmapunten

- Het Kunst- en Cultuurbeleid van de Gemeente Westerveld krijgt meer elan en meer financiële armslag.
- De Gemeente richt zich op het ontwikkelen van een duurzame culturele infrastructuur. Die structuur zelf zal niet verdienvermogen hebben om zich volledig zelf te kunnen bedruipen. Onontkoombaar is daarom externe, structurele, financiële steun voor exploitatiekosten van gebouwen en digitale voorzieningen.
- Naast een andere prioriteitstelling in de lokale politiek, vraagt het om inzet van de toeristisch-recreatieve sector en goedwerkende particuliere liefdadigheid.
- De Gemeente zet zich in voor ondersteuning van alle vrijwilligers/bestuursleden, die zich inzetten voor amateurkunstverenigingen.
- De Gemeente hecht blijvend belang aan de cultuureducatie in het Westerveldse onderwijs, en levert daaraan waar nodig een bijdrage.
- Ook voor meer kleinschalige culturele initiatieven via het Cultuurfonds Westerveld komt meer financiële ruimte.
- Ook wordt ingezet op (steun voor) een Openingsfestival Cultureel Seizoen, Westerveldbreed, maar met lokale accenten en activiteiten.

Onderwijs

Het schoolgebouw van Stad en Esch in Diever is in de afgelopen raadsperiode grondig gerenoveerd. Dit zorgt voor een, in ieder geval voor de komende jaren, toekomst-bestendige onderwijslocatie. Progressief Westerveld is blij dat de mogelijkheid om voortgezet onderwijs te volgen binnen de Gemeente hiermee is verbeterd en voor de toekomst kan worden behouden.

De zorg voor het basisonderwijs binnen Westerveld is ondergebracht bij de Stichting Talent. Deze stichting heeft na opheffen van een aantal scholen momenteel negen scholen onder haar hoede. Scholen hebben –naast hun educatieve functie– ook een maatschappelijke functie in de dorpen. De aanwezigheid van een school zorgt voor sociale cohesie.

Programmapunten

- De raad monitort periodiek de afspraken met Stichting Talent en treedt, waar nodig, in overleg zodat kan worden gezien in hoeverre maatschappelijke belangen voldoende gewaarborgd worden.
- Kleine scholen in de landelijke kernen krijgen extra aandacht. En zo nodig extra middelen om, met in acht neming van de wettelijke norm, de maatschappelijke functie te waarborgen.

Bibliotheek en taal

De bibliotheek is van wezenlijk belang, niet alleen als uitleenplek voor boeken, maar in bredere zin als centrum voor taal (ook streektaal), taalvaardigheid, digitale vaardigheden, een leven lang leren, en ontmoeting. De Gemeente Westerveld heeft in de Notitie Bibliotheekwerk 2012-2020 een Toekomstvisie beschreven, die mede sterk is ingegeven door bezuinigingen.

In 2016 is in de bibliotheek van Diever het Taalpunt Westerveld geopend.

Programmapunten

- De Gemeente zet zich in nauwe samenwerking met de Bibliotheek Westerveld en achterliggende organisatie in voor behoud, consolidatie en vernieuwing van het bibliotheekwerk in Westerveld.
- De Gemeente bevordert de samenwerking van de bibliotheek met en integratie in de bredere culturele en welzijnsvoorzieningen, en ook met het onderwijs in Westerveld.
- Ook in Westerveld worden programma's ter bestrijding van laaggeletterdheid gesteund.